

MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE ÎN SECTORUL DE PRODUCERE A MOBILEI DIN REPUBLICA MOLDOVA

Autori: Pavel BULAT, Irina BULAT

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Colectivul de angajați este veriga-cheie în dezvoltarea unei întreprinderi de producere a mobilei, dat fiind faptul că de ei depinde calitatea produsului final, dar și termenele de execuție a acestuia. Prezentul articol cuprinde o analiză a specialiștilor din domeniul menționat mai sus, de la etapa de formare, pînă la activitatea în cadrul companiilor de pe piață.

Cuvinte-cheie: organigramă, personal, formarea specialiștilor, perfecționare, salariu, tehnolog

Cea mai simplă organigramă a unei întreprinderi de fabricare a mobilei poate fi cea prezentată în figura 1.

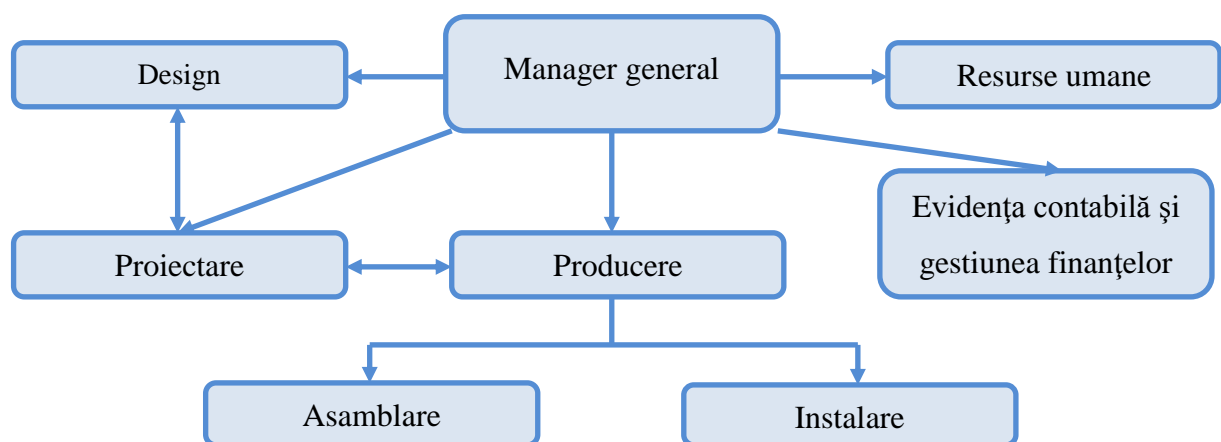

Figura 1. Organigrama unei întreprinderi de producere a mobilei

Sursa: elaborată de autori

Prin urmare, o astfel de întreprindere trebuie să aibă obligatoriu următorii angajați:

- manager general (poate fi și proprietarul întreprinderii)
- inginer tehnolog;
- designer;
- manager resurse umane;
- contabil, economist;
- muncitori calificați: tâmplari, dulgheri.

În ceea ce privește managerul pe resurse umane, contabilii, economiștii, atunci se poate de afirmat că aceștia sunt specifici pentru orice întreprindere înregistrată în Republica Moldova. Reprezentativ pentru companiile de fabricare a mobilei sunt designerii, inginerii tehnologi și muncitorii calificați – tâmplarii și dulgherii.

Designerul este persoana care se ocupă de aspectul estetic al produsului final. El ține cont de tendințele de modă în ceea ce privește culorile, forma și funcționalitatea garniturii. Este foarte important ca designerul să cunoască procesul de producere și metodologia de montare a mecanismelor, pentru ca să nu apară divergențe între proiectul elaborat și produsul final.

La nivelul studiilor medii de specialitate, profesia dată se studiază la Colegiul de Construcții – specialitatea Design interior – absolvenții obțin titlul de tehnician-designer, sunt pregătiți pentru activitatea creativă de proiectare și executare a interiorului clădirilor de locuit, administrative și obștești. Tehnicianul-designer vizează planificarea vizuală a spațiilor, alege culorile pentru finisare, tapete, covoare, draperii. Absolventul poate activa ca: designer interiorului, liber profesionist; tehnician-designer în birouri de proiectare; designer în domeniul reclamei și amenajării; designer în obiecte de artă decorativă, consultant al unei firme ce activează în domeniul producerii sau comerțului cu mobilieri, sau materialelor de finisare. La nivelul licență, doritorii sunt instruiți în cadrul următoarelor specialități de la Universitatea Tehnică a Moldovei:

- Design interior, facultatea Urbanism și Arhitectură;
- Design industrial, facultatea de Inginerie și Management în Construcția de Mașini.

Există, însă, cazuri când apar diferențe dintre proiectul elaborat de designer și mobilierul creat ca produs final. Problema constă în faptul că nu toți designerii cunosc procesul de fabricare a mobilei și elaborează proiecte interesante, atrăgătoare pentru clienți, dar nerealizabile din punct de vedere tehnic. În practică sunt întâlnite cazuri de judecată dintre client și compania de fabricare a mobilei, unde clientul câștigă procesul, dacă mobila nu arată “așa ca pe desen”. De aceea, multe întreprinderi refuză serviciile designerilor, preferînd ca de aspectul exterior al produsului să se ocupe aceeași persoană care răspunde de aplicabilitatea proiectului în practică – inginerul tehnolog.

Persoanele interesate de acest domeniu își pot face studiile atât la nivel de colegiu, cât și la nivel de licență. În cadrul instituțiilor medii de specialitate, elevii sunt instruiți în cadrul specialității Tehnologia prelucrării lemnului. Absolvenții obțin titlul de tehnician-tehnolog, ei sunt pregătiți pentru activitatea în industria lemnului, la confecționarea produselor industriale, PFL, PAL, a mobilierului. Absolventul poate activa la fabrici de prelucrare a lemnului și a produselor din lemn (uși, ferestre, mobilier, elemente industriale), maistru, șef de secție, laborant, controlor, tehnolog la fabrici de producere. Instituțiile ce asigură instruirea la aceste două specialități sunt Colegiile de Construcție din orașele Chișinău și Hîncești.

În instituțiile superioare de învățămînt, acest domeniu se studiază doar la Universitatea Tehnică a Moldovei, în cadrul programului de studii Tehnologia prelucrării lemnului, facultatea Cadastru, Geodezie și Construcții, la moment, disponibilă doar la nivelul licență.

Prima promoție a absolvit în anul 2007 (4 absolvenți). Treptat, numărul acestora a crescut, ajungînd în anul 2013 la 21 de absolvenți. În total, 101 de persoane au finalizat studiile la această specialitate. În prezent, aici învață încă 61 de studenți. (figura 2)

Figura 2. Numărul absolvenților specialității Tehnologia prelucrării lemnului

Sursa: elaborată de autori după baza de date „Decanat” a Universității Tehnice a Moldovei [1]

Figura 3. Numărul de elevi/absolvenți ai școlilor profesionale, specialitatea Tîmplar

Sursa: elaborată de autori după [2, 3]

În ceea ce privește personalul pentru asamblarea și instalarea mobilierului, aici este nevoie de tîmplari și dulgheri. În Republica Moldova, specialitatea de tîmplar sau dulgher se studiază în cadrul școlilor profesionale sau a școlilor de meserii. Conform datelor prezentate de Biroul Național de Statistică, în anul de studii 2005-2006 la această specialitate au învățat 1403 de elevi, dintre care 711 au primit diploma de specialist. Pe parcursul perioadei analizate, s-a constatat că numărul persoanelor cointerestate de această specialitate în școlile profesionale s-a micșorat considerabil. Astfel, după ultimele informații, în anul 2012 au absolvit doar 553 de elevi, iar în anul de studii 2012-2013 învățau numai 695 de elevi, ceea ce constituie 49,53 % din numărul persoanelor înregistrate în 2005-2006. (figura 3).

Conform datelor statistice, se poate de afirmat că s-a micșorat numărul de elevi nu doar de la această specialitate, ci de la toate profesiile din școlile de meserii, dat fiind faptul că ecestea nu se mai consideră prestigioase, toți absolvenții școlilor orientîndu-se spre instituțiile superioare de învățămînt.

În afară de pregătire profesională, specialiștii din domeniul producerii mobilierului mai au nevoie și de stagii de perfecționare. În Republica Moldova nu există instituții de învățămînt care s-ar ocupa cu perfecționarea specialiștilor din ramura fabricării mobilei. Însă, companiile mari își pot permite de a efectua diverse trainig-uri pentru angajații lor, pe anumite teme:

- Tipuri de clienți și modalități de reacție;
- Modalități de luare a deciziilor;

- Eficiența personală;
- Tehnologia succesului;
- Tehnici de prezentare a produsului.

Deasemenea, este de menționat faptul că întreprinderea OCS-PRIM SRL a organizat instructaj pentru producătorii de mobilă, în ceea ce privește montarea furniturii, precum și prezentarea furniturii noi ce aparține brandului BLUM.

Specialiștii din domeniul fabricării mobilierului, de altfel ca și angajații tuturor sferelor sociale, au nevoie și de studii de perfecționare, pentru a fi mereu în pas cu timpul, pentru a cunoaște noile tehnologii și posibilități apărute în domeniu. Acest lucru duce la formarea legăturilor dintre diverse companii, atragerea noilor clienți, precum și la sporirea venitului din vânzări înregistrat în urma comercializării produselor finale.

Pe parcursul anilor 2005-2012, în sectorul de producere a mobilei au lucrat de la 4350 până la 5514 persoane. Cel mai mare număr de lucrători s-a înregistrat în anul 2007, dat fiind faptul că și sectorul construcțiilor noi se afla în ascensiune, stimulând astfel și cererea față de producerea mobilierului. În prezent, în ramura dată activează 5079 de persoane, dintre care 1327 – la întreprinderile mari, 1350 – în cadrul întreprinderilor mijlocii, 1376 – în întreprinderile mici, iar 1026 – în microîntreprinderi. În comparație cu numărul total de angajați în economia națională (519882 persoane), producerii mobilei îi revin 0,98%.

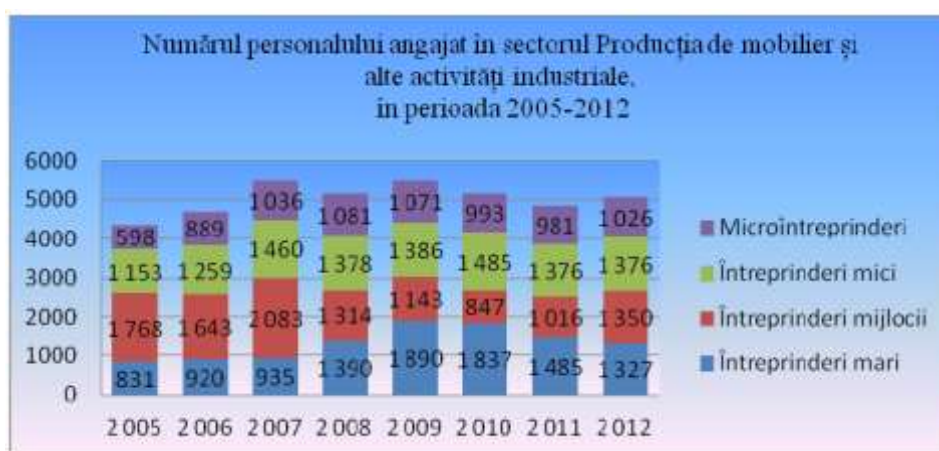

Figura 4. Numărul personalului angajat în activitatea de producție a mobilierului

Sursa: elaborată de autori în baza informațiilor oferite de Biroul Național de Statistică. [4]

Salariul mediu în producerea mobilei este un indicator variabil, în dependență de tendințele pieței. În anul 2004 angajații din sectorul de producere a mobilei aveau un salariu mediu de 1101 lei, aproximativ egal cu salariul mediu pe economia națională, pe când în anul 2012, diferența dintre acești indicatori fiind de 907 lei, în detrimentul ramurii de producere a mobilei. De altfel, pe parcursul întregii perioade analizate, remunerarea muncii în sectorul cercetat este mai mică decât în economia națională. Cert este faptul că acest indicator acoperă minimul de existență pentru o persoană aptă de muncă și îl întrece cu aproape o mie de lei în anul 2012.

Este necesar de menționat faptul că, analizând fabricile de mobilă din țară, s-a constatat că salariul mediu al unui muncitor necalificat este în mediu de 3000 de lei, al unui muncitor calificat – 5000 de lei, iar un șef de secție primește mai mult, în dependență de sarcinile și responsabilitățile pe care le are. Diferențele acestea pot fi înregistrate ca urmare a economiei tenebre, dat fiind faptul că multe întreprinderi practică acordarea salariului combinat (salariu fix plus o cotă-parte din realizările efectuate de fiecare persoană în parte).

În urma efectuării cercetărilor, s-a constatat că nu la toate întreprinderile de fabricare a mobilei muncitorii sînt motivați pentru a obține o productivitate mai mare. La unele companii controlul este prea mare, iar angajații nu rezistă presiunilor, pe când la altele – din cauza comportamentului prietenos al angajatorului, muncitorii încalcă regulamentul disciplinar.

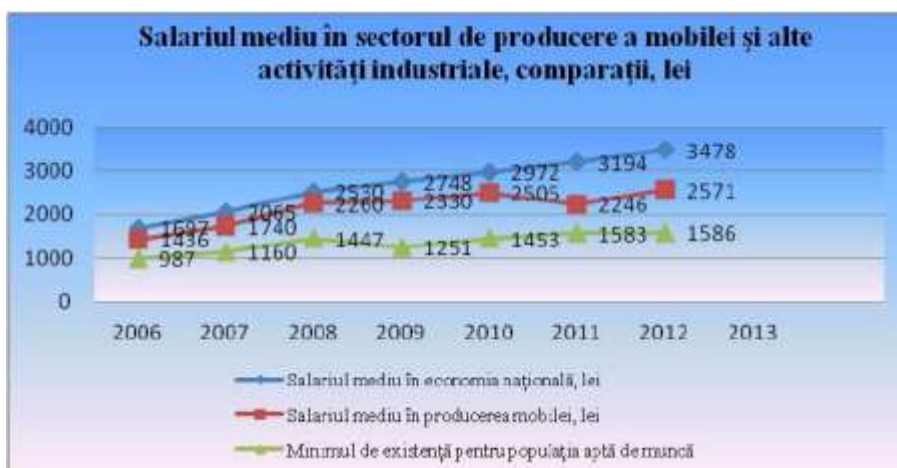

Figura 5. Salariul mediu în sectorul de producere a mobilei și alte activități industriale
Sursa: elaborat de autor în baza informațiilor oferite de Biroul Național de Statistică. [5]

Pentru îmbunătățirea climatului motivațional, ar putea fi implementate următoarele:

- Definirea clară a rolurilor și a responsabilităților;
- Premii bănești în zilele de sărbători;
- Promovarea candidaturii angajatului pentru un alt post;
- Serbarea permanentă a zilei de naștere a întreprinderii, a Anului-Nou cu petreceri și premii pentru angajați;
- Acordarea posibilității angajaților de a participa la deciziile și acțiunile ce le afectează locul de muncă;
- Promovarea oportunităților pentru interacțiuni sociale între angajați;
- Stabilirea unui orar ce este compatibil cu cererile și responsabilitățile angajaților în afara orelor de muncă;
- Implicarea angajaților în toate fazele programului;
- Organizarea perfecționării personalului în cadrul expozițiilor internaționale de mobilă din România și Ucraina;
- „Boxa cu Bonus” acele beneficii – zile libere, când este extra – nevoie; foi de călătorii la stațiile balneare – pe care angajatul le-a acumulat, prin îndeplinirea unor sarcini complexe la sau înainte de termenii stabiliți;
- Efectuarea recrutării atât interne, cât și externe pentru posturile mai importante, ceea ce ar reduce conflictele interne;
- Concedierea trădătorilor.

De asemenea, este necesar ca fiecare persoană să-și cunoască locul său în cadrul întreprinderii, pentru a nu produce prejudicii, dar nici discomfort altor angajați.

Bibliografie :

1. Baza de date „Decanat” a Universității Tehnice a Moldovei
2. Absolvenții instituțiilor de învățământ secundar profesional pe unele profesii, 2005- 2012.
<http://statbank.statistica.md/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=INV0404&ti=Absolventii+institutiilor+de+inv+atamint+secundar+profesional+pe+unele+profesii%2C+2005-+2012&path=../Database/RO/07%20INV/INV04/&lang=1>
3. Elevii din instituțiile de învățământ secundar profesional după profesii
<http://statbank.statistica.md/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>
4. Activitatea agenților economici după mărime și genuri de activitate, 2005-2012,
<http://statbank.statistica.md/pxweb/Dialog/Saveshow.asp> accesat la 12.10.2012
5. Cîștigul salarial mediu lunar pe activități economice
<http://www.statistica.md/category.php?l=ro&idc=452&>